

the organizational forms of interaction.

The basic problem of the interaction of divisions Criminal Investigation with others of combating crime in the preparation and conduct of operations to detain individuals who pose danger to the public, which is to ensure rapid, complete and objective investigation of the criminal proceedings, the prosecution of persons who have committed a crime, remedy the rights and interests of citizens.

As a conclusion, the article pointed out that to date the mechanism of interaction of divisions criminal investigation with others of combating crime in the preparation and conduct of operations to detain individuals who pose a public danger detail undeveloped and unproven.

Co-operation of subdivisions of criminal search at preparation and conducted operations in relation to fascination of persons that present a public danger with other operative subdivisions of organs of internal affairs of Ukraine is the important and necessary element of organization of operational search counteraction to criminality by service of criminal search.

Perfection of such co-operation is one of basic directions of forming of corresponding strategy of counteraction to criminality. Due to the complex use of forces and facilities the most difficult tasks of criminal investigation, warning and stopping of crimes, and also fascinations of persons, that present a public danger, decide during co-operation of operative subdivisions. At the same time, co-operation is a difficult dynamic process, in fact she needs to be simultaneously examined both in plane mutual exchange by information and as compatible actions in relation to planning and realization of criminal investigation possibilities and grant of help to other subdivisions by present forces and facilities.

Key words: *Criminal Investigation Division, fighting crime, the detention of a person who is a danger to the public.*

УДК 343.985.7:343.71:343.346:656.56

**В.В. Коваленко,
А.С. Кудінов**

ОСОБЛИВОСТІ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ПОЧАТОК КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ ЗА ФАКТОМ ОТРИМАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО КРАДІЖКУ НАФТИ ТА НАФТОПРОДУКТІВ ІЗ МАГІСТРАЛЬНИХ ТРУБОПРОВОДІВ

У статті на підставі узагальнення та аналізу матеріалів слідчої практики, з урахуванням положень КПК України та інших нормативно-правових документів виокремлено джерела інформації про кримінальні правопорушення за фактами крадіжок нафти та нафтопродуктів із магістральних трубопроводів.

Залежно від виділених джерел інформації сформовано типовий перелік документів і відповідних даних, необхідних для прийняття обґрунтованого рішення про початок кримінального провадження.

Ключові слова: *крадіжка, нафта, нафтопродукти, магістральний трубопровід, початок кримінального провадження, джерело інформації про кримінальне правопорушення.*

Постановка проблеми. Проведене узагальнення та аналіз матеріалів слідчої практики, а також результати опитування працівників слідчих та оперативних підрозділів МВС України свідчать, що результативність досудового розслідування крадіжок нафти та нафтопродуктів із магістральних трубопроводів здебільшого залежить від оперативного реагування правоохоронних органів на інформацію про скоєний злочин. У цьому зв'язку особливої актуальності та значущості набуває організація діяльності правоохоронних органів за отриманою інформацією при прийнятті рішення про початок кримінального провадження.

Частиною 2 ст. 214 КПК України запроваджено новий порядок початку досудового розслідування: унесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань (далі ЄРДР). Так, відповідно до ч. 1 зазначеної статті на слідчого, прокурора покладається зобов'язання невідкладно, але не пізніше 24 годин після подання заяви, повідомити про вчинене кримінальне правопорушення або після самостійного виявлення ним з будь-якого джерела обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення, внести відповідні відомості до ЄРДР та розпочати розслідування.

Така новела КПК України надає слідчому можливість одразу після виявлення факту вчинення кримінального правопорушення проводити повний комплекс слідчих (розшукових) і негласних слідчих (розшукових) дій, необхідних для проведення повного, всебічного та неупередженого досудового розслідування. При цьому, єдиною слідчою дією, яку чинний КПК дозволяє проводити в невідкладних випадках до моменту внесення відомостей до ЄРДР, є огляд місця події. Під невідкладними випадками розуміється ситуація, за якої зволікання з проведенням огляду місця події може призвести до втрати матеріальних слідів кримінального правопорушення, знарядь та засобів його вчинення, втрати інформації про осіб, які його вчинили.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню кримінально-процесуальних та криміналістичних питань проведення перевірки заяв та повідомлень про злочини присвятили свої праці В.П. Бахін, І.А. Возгрін, В.К. Гавло, В.Д. Берназ, А.В. Іщенко, І.І. Когутич, В.П. Корж, В.Г. Лукашевич, Є.Д. Лук'янчиков, І.Н. Соловійов, В.М. Стратонов, В.В. Тіщенко, Л.Д. Удалова, О.В. Челишева, В.Ю. Шепітько, О.А. Яковлева та ін. Однак особливості проведення такої перевірки за фактами крадіжок нафти та нафтопродуктів із магістрального трубопроводу залишалися нерозглянутими. Відсутність у практичних працівників методичних рекомендацій із тактики її проведення, адаптованих до сучасних потреб правоохоронних органів, не дозволяла вирішувати багато проблем, пов'язаних із порушенням кримінальної справи, а саме: про необхідний

об'сяг перевірки, про засоби, форми здійснення перевірочних дій, і, головне, про тактику перевірки як спосіб діяльності слідчого.

Формування цілей. Метою статті є узагальнення досвіду роботи правоохоронних органів щодо перевірки заяв та повідомлень про факти крадіжок нафти та нафтопродуктів із магістральних трубопроводів за КПК України 1960 року та визначення напрямів його використання при прийнятті рішення про початок кримінального провадження за КПК України 2012 року.

Виклад основного матеріалу. Результати дослідження матеріалів кримінальних справ (проваджень) дозволили встановити, що типовими приводами до порушення кримінальних справ за фактами вчинення крадіжок нафти та нафтопродуктів із магістральних трубопроводів виступали:

- 1) заява чи повідомлення представника нафтотранспортного підприємства – 70,1 % (з яких у письмовій формі – 68,2 %, в усній – 31,8 %;
- 2) безпосереднє виявлення співробітником оперативного підрозділу, слідчим ознак злочину – 29,9 %, яке оформлювалося рапортом¹.

Аналіз наведених відомостей, з урахуванням положень ст.ст. 25, 214 КПК України 2012 року, Положення про порядок ведення ЄРДР [1], Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами внутрішніх справ щодо попередження, виявлення та розслідування кримінальних правопорушень [2], показує, що джерелами інформації про кримінальне правопорушення можуть виступати:

- 1) *письмова заява про вчинене кримінальне правопорушення.*

Така заява подається (надсилається поштою, факсимільним зв'язком чи безпосередньо передається до чергової частини) до міськ-, райорганів внутрішніх справ представником нафтотранспортного підприємства за фактом виявлення врізання (відводу) або пошкодження вантузного колодязя.

У разі надходження до органу внутрішніх справ заяви нафтотранспортного підприємства каналами пошти або факсимільним зв'язком вона реєструється відділом документального забезпечення та режиму й доповідається начальникові органу внутрішніх справ, який шляхом накладення резолюції, спрямовує її для подальшого розгляду до чергової частини.

Оперативний черговий, отримавши заяву (безпосередньо від потерпілого чи заявника або з резолюцією начальника ОВС), за умов наявності в ній відомостей, що можуть свідчити про кримінальне правопорушення, реєструє її в журналі єдиного обліку заяв і повідомлень про вчинені кримінальні пра-

¹ На підставі вивчення та узагальнення матеріалів кримінальних проваджень (справ) за фактами крадіжок нафти та нафтопродуктів із магістральних трубопроводів, розпочатих за ст. 185, 292 КК України, за період 2001–2015 рр., у Луганській, Полтавській, Дніпропетровській, Вінницькій та Закарпатській областях (усього 172 кримінальних провадження (справи).

випорушення та інші події й доповідає начальникові слідчого підрозділу. Останній, визначившись із попередньою кваліфікацією, визначає слідчого, який здійснюватиме досудове розслідування. Процесуально така дія оформлюється дорученням про проведення досудового розслідування, у якому має бути зазначено таке: відомості про слідчого, якому доручено провести досудове розслідування; відомості про час та місце його проведення; прізвище, ім'я, по батькові заявника, відомості про інше джерело обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення; короткий виклад обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення; відомості про керівника органу досудового розслідування, його підпис, ініціали, прізвище [3, с. 528].

2) *усне повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення.*

Зазвичай такі повідомлення надходять до чергової частини органу внутрішніх справ (за телефоном або особисто) від посадових осіб компанії-транспортера (найчастіше працівників служби безпеки), які виявили врізання (відвід), пошкодження вантузного колодезя, або затримали зловмисників на гарячому під час установа врізання (облаштування відводу), безпосереднього викрадення нафти чи нафтопродукту, а також під час їх транспортування.

У разі особистого звернення заявника чи потерпілого з усним повідомленням про крадіжку нафти чи нафтопродукту з магістрального трубопроводу працівник правоохоронного органу оформлює *протокол прийняття заяви про вчинене кримінальне правопорушення або таке, що готується*, який передає до чергової частини для реєстрації. У такому протоколі для забезпечення повноти викладених відомостей про ознаки крадіжки нафти чи нафтопродуктів із магістральних трубопроводів, необхідних для обґрунтованого початку досудового розслідування, на нашу думку, слід відобразити відомості про: *обставини події* (зокрема, про дату та час вчинення крадіжки (виявлення врізання, відводу чи пошкодження вантузного колодезя магістрального трубопроводу); місце скоєння крадіжки (з магістрального трубопроводу, вантузного колодезя)); *матеріальну шкоду, завдану правопорушенням* (кому завдано шкоду в результаті вчинення злочину; розмір та вид завданої шкоди; чи є розмір завданої шкоди значним, великим або особливо великим); *спосіб учинення злочину* (шляхом урізання, з використанням відводу чи з вантузного колодезя магістрального трубопроводу); *викрадене майно* (вид нафти чи нафтопродукту, їх кількість); *осіб, які вчинили чи підозрюються у вчиненні кримінального правопорушення* (зокрема, ким (анкетні та біографічні відомості підозрюваних) було вчинено пошкодження магістрального трубопроводу, облаштовано врізання та відвід; скоєно крадіжку, транспортування чи реалізацію викраденого; вік особи (осіб), яка вчинила злочин; кількість осіб, які вчинили злочин тощо); *очевидців кримінального правопорушення* (зазначити їх анкетні дані).

Відзначимо, що особа, яка подає заяву чи повідомляє про кримінальне правопорушення, повинна попереджатися про кримінальну відповідальність за завідомо неправдиве повідомлення про вчинення кримінального правопорушення, передбачену ст. 383 КК України, окрім випадків надходження заяви поштою або факсимільним чи іншим видом зв'язку.

Оперативний черговий органу внутрішніх справ, отримавши заяву чи повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення, згідно з Інструкцією щодо організації діяльності чергових частин органів і підрозділів внутрішніх справ України, направленої на захист інтересів суспільства й держави від протиправних посягань, зобов'язаний негайно направити на місце події слідчо-оперативну групу (далі СОГ), завданням якої є виявлення, фіксація, кваліфіковане вилучення та пакування слідів кримінального правопорушення, речових доказів, установа свідків та потерпілих, з'ясування обставин кримінального правопорушення, що мають значення для всебічного, повного й неупередженого їх дослідження та встановлення осіб, причетних до його вчинення.

Така СОГ формується у складі слідчого (старший СОГ), співробітника оперативного підрозділу та спеціаліста-криміналіста, які після прибуття на місце події з'ясовують обставини вчинення кримінального правопорушення, установають свідків, прикмети осіб, які вчинили кримінальне правопорушення та ймовірні шляхи їх відходу; уживають заходів для переслідування транспортних засобів, які використовувалися злочинцями при його вчиненні, а також беруть участь у розшуку та затриманні осіб, причетних до вчинення цих кримінальних правопорушень тощо.

3) безпосереднє виявлення ознак кримінального правопорушення.

Безпосереднє виявлення ознак крадіжки нафти чи нафтопродуктів із магістральних трубопроводів може бути здійснено:

а) працівниками підрозділів, СБ України, СКР ГУМВС (УМВС) та ін. під час перевірки повідомлення про злочин, котрий учинено чи готується, яке надійшло з оперативних джерел;

б) у процесі проведення вищезазначеними підрозділами оперативно-розшукових заходів, спрямованих на запобігання розкрадань у сфері нафтогазового комплексу, під час яких було виявлено ознаки крадіжки нафти чи нафтопродукту, або вдалося затримати злочинців на гарячому;

в) слідчим, під час досудового розслідування іншого кримінального правопорушення цієї категорії, у разі виявлення нового (нових) епізоду злочинної діяльності.

Отримання слідчим інформації про нові епізоди крадіжок нафти чи нафтопродуктів із магістральних трубопроводів найчастіше відбувається під час допиту підозрюваного в ході досудового розслідування іншого кримінального правопорушення цієї категорії. При визначенні обсягу необхідних відомостей, які відображають ознаки кримінального правопорушення, слідчий може користуватися переліком обставин, які підля-

гають доказуванню під час розкриття та розслідування крадіжок нафти та нафтопродуктів із магістральних трубопроводів. Після складення та підписання протоколу допиту, слідчий складає мотивований рапорт про виявлення кримінального правопорушення. Рапорт із копією протоколу допиту подається керівникові органу досудового розслідування, який, перевіривши наявність ознак кримінального правопорушення своїм дорученням визначає слідчого, який здійснюватиме досудове розслідування. Слідчий, у свою чергу, подає рапорт до чергової частини ОВС для його реєстрації в журналі єдиного обліку заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події, а також в ЄРДР, після чого за цим фактом розпочинає досудове розслідування [4].

Відповідно до розділу 3 Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами внутрішніх справ з попередження, виявлення та розслідування кримінальних правопорушень у разі ведення оперативним підрозділом оперативно-розшукової справи (ОРС) щодо осіб, стосовно яких є інформація про участь у підготовці до вчинення злочину, підслідного слідчим ОВС, начальник оперативного підрозділу звертається до начальника слідчого підрозділу про закріплення за цією справою слідчого для забезпечення методичного супроводження її реалізації та надання практичної допомоги оперативному підрозділу. Основною метою вивчення слідчим матеріалів ОРС є надання в разі потреби рекомендації оперативному працівникові щодо фіксації додаткових фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб та груп, які засвідчують наявність у їх діяч ознак злочину. Відносно крадіжок нафти та нафтопродуктів із магістральних трубопроводів такі рекомендації можуть надаватися за напрямками встановлення та фіксації відомостей про: місце реалізації злочинного задуму (місця підготовки, учинення та приховування слідів злочину); час та тривалість злочинної діяльності організованої групи; обставини транспортування викраденого, чи виготовлювалися для цього фіктивні товарно-транспортні накладні; місце зберігання та реалізації нафти й нафтопродуктів; належність майна, що використовувалося при вчиненні злочинної діяльності (цистерн, земельних ділянок, спеціалізованого автогосподарства та устаткування, приміщень тощо); схему розподілення ролей у групі, а також схему зв'язку співучасників між собою; осіб, якими здійснювалося документальне прикриття злочинної діяльності (підшукувалися, виготовлювалися фіктивні печатки та штампи, супровідні документи на транспортування та збут викраденого); дії з розпорядження викраденим (чи є ознаки легалізації злочинних доходів) тощо. Після вивчення слідчим відповідних матеріалів ОРС вони в подальшому розглядаються під час оперативної наради за участю начальників оперативного й слідчого підрозділів і працівників, які брали участь у їх підготовці, для визначення повноти зібраних матеріалів та наявності підстав для реєстрації в ЄРДР.

Про безпосереднє виявлення ознак кримінального правопорушення зазначені працівники правоохоронних органів повинні скласти мотивований рапорт (із зазначенням відомостей, що становлять зміст ЄРДР), який подається керівникові органу досудового розслідування, котрий визначає слідчого, який здійснюватиме досудове розслідування. За необхідності чергова частина спрямовує на місце події слідчо-оперативну групу.

Отримавши відповідну заяву чи повідомлення з ознаками крадіжки нафти чи нафтопродуктів із магістральних трубопроводів, або рапорт оперативних працівників із відповідними матеріалами проведення оперативно-розшукових заходів, що здійснювалися з метою виявлення, запобігання або припинення злочинної діяльності осіб, спрямованої на вчинення крадіжок нафти та нафтопродуктів із магістральних трубопроводів, слідчий зобов'язаний невідкладно або не пізніше 24 годин внести відповідні відомості до ЄРДР. Такими відомостями, відповідно до ч. 5 ст. 214 КПК України 2012 року, виступають дані про: 1) дату надходження заяви, повідомлення про кримінальне правопорушення або виявлення з іншого джерела обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення; 2) прізвище, ім'я, по батькові (найменування) потерпілого або заявника; 3) інше джерело, з якого виявлені обставини, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення; 4) короткий виклад обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення, наведених потерпілим, заявником чи виявлених з іншого джерела; 5) попередня правова кваліфікація кримінального правопорушення із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність; 6) прізвище, ім'я, по батькові та посада службової особи, яка внесла відомості до реєстру, а також слідчого, прокурора, який вніс відомості до реєстру та/або розпочав досудове розслідування; 7) інші обставини, передбачені положенням про порядок ведення ЄРДР. Згідно з п. 2.1 розділу 1 цього Положення, іншими обставинами є відомості про: передачу матеріалів та відомостей іншому органу досудового розслідування або за місцем проведення розслідування; дату затримання особи; обрання, зміну та скасування запобіжного заходу; час та дату повідомлення про підозру, відомості про особу, яку повідомлено про підозру, правову кваліфікацію кримінального правопорушення, у вчиненні якого підозрюється особа, із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність; зупинення та відновлення досудового розслідування; оголошення розшуку підозрюваного; об'єднання та виділення матеріалів досудових розслідувань; продовження строків досудового розслідування та тримання під вартою; установлені, відшкодовані матеріальні збитки, суми пред'явлених позовів у кримінальному провадженні, вартість арештованого майна; закінчення досудового розслідування; а також відповідно до п. 2.3 розділу 1

цього Положення до реєстру вносяться й інші відомості, передбачені пер-винними обліковими документами, та результати судового провадження.

Слід відзначити, що КПК України 2012 року не деталізує порядок та зміст викладу відомостей про кримінальні правопорушення в заявах або повідомленнях, що нерідко призводить до відсутності в них достатньої інформації про кримінальне правопорушення та в подальшому унемож-ливило внесення відповідних відомостей до ЄРДР.

Зазначена обставина спонукала Генеральну прокуратуру України внести зміни до Положення про порядок ведення ЄРДР у частині надання повноваження слідчим за заявами, повідомленнями про вчинене правопо-рушення, у яких усупереч вимогам ч. 5 ст. 214 КПК України 2012 року, не наведено достатньої інформації про вчинене кримінальне правопорушен-ня, направляти вимоги до установ, підприємств, організацій про надання документів або відповідних даних тощо. Такі дії повинні бути виконані в строк, що не перевищує 7 днів. При не підтвердженні під час перевірки обставин, які свідчать про вчинення кримінального правопорушення, від-повідно до п.п. 1 або 2 ч. 1 ст. 284 КПК України 2012 року приймається по-станова про закриття кримінального провадження [5].

Визначаючи перелік документів або відповідних даних, необхідних для обґрунтованого початку кримінального провадження, слідчому слід виходити з позиції наявності в них відомостей, що можуть вказувати на об'єктивні ознаки підготовки, учинення або приховування злочину. Як свідчить узагальнення та аналіз матеріалів слідчої практики, для розслі-дування крадіжок нафти та нафтопродуктів із магістральних трубопро-водів такими документами можуть виступати:

- акт виявлення та ліквідації пошкодження трубопроводу (прихова-ного відводу) з фотознімками до нього, складеного майстром чи інжене-ром нафтогазотранспортного підприємства, які виїздили на місце події, із зазначенням місця пошкодження нафтопроводу, його назви, характеру пошкодження, способу ліквідації, відомостей про вилів паливно-мастильних матеріалів тощо;

- копія замовлення на ліквідацію пошкоджень нафтопроводу у разі проведення ліквідації силами сторонніх організацій;

- акт-діаграма з відомостями, що відображають падіння тиску в тру-бопроводі в момент учинення з нього крадіжки нафти чи нафтопродук-тів, та вицяг з оперативного журналу диспетчера трубопроводу, у якому зазначено дату, час, ділянку магістрального трубопроводу та рівень па-діння тиску в ньому;

- довідка про належність нафто- чи нафтопродуктопроводу до магіст-рального;

- довідка про вартість продукту (нафта, дизельне паливо тощо), що транспортувався трубопроводом у момент учинення злочину (з ураху-

ванням проведених попередніх хімічних досліджень вилучених з нафтопроводу зразків рідини) та його належність певному суб'єкту господарської діяльності;

– креслення траси та встановлення вантузів (перехідних з'єднань, виконуваних під час прокладки трубопроводів на різних рівнях у разі зміни рельєфу місцевості);

– розгорнута довідка-розрахунок вартості ремонтно-відновлювальних робіт з ліквідації пошкодження магістрального нафтопроводу; паспорт якості та відповідності на зразки відібраної нафти чи нафтопродукту).

Зазначені документи слід отримувати шляхом направлення слідчим вимоги до керівництва нафтогазотранспортного підприємства про їх надання.

Висновки. Уважаємо, що висловлені пропозиції та надані рекомендації з питань діяльності слідчого за отриманою інформацією про крадіжку нафти та нафтопродуктів із магістральних трубопроводів і прийняття рішення про початок досудового розслідування сприятимуть підвищенню ефективності діяльності правоохоронних органів у цьому напрямі в умовах нового КПК України 2012 року.

Використані джерела:

1. Про Єдиний реєстр досудових розслідувань : наказ Генерального прокурора України від 17.08.2012 № 69 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.gp.gov.ua/ua/pd.html?_m=publications&_t=rec&id=110522. – Назва з екрану.

2. Про організацію взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами внутрішніх справ у попередженні, виявленні та розслідуванні кримінальних правопорушень : наказ МВС України від 14.08.2012 № 700 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://document.ua/pro-organizaciyu-vzajemodiyi-organiv-dosudovogo-rozsliduvan-nj-doc119907.html>. – Назва з екрану.

3. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар : у 2 т. Т. 1 / О. М. Бандурка, Є. М. Блажівський, Є. П. Бурдоль та ін.; за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки, А. В. Портьова. – Х. : Право, 2012. – 768 с.

4. Про затвердження Інструкції про порядок ведення єдиного обліку в органах і підрозділах внутрішніх справ України заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події та положень про комісії [Текст] : наказ МВС України від 19.11.2012 № 1050 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 1. – Ст. 30.

5. Про внесення змін до Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань : наказ Генерального прокурора України від 14.11.2012 № 113 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nau.kiev.ua/index.php?page=hotline&file=419442-14112012-0.htm&code=v0113900-12>. – Назва з екрану.

Коваленко В.В., Кудинов А.С. Особенности принятия решения о начале уголовного производства по факту получения информации о краже нефти и нефтепродуктов из магистральных трубопроводов

В статье на основании обобщения и анализа материалов следственной практики, с учетом положений Уголовного процессуального кодекса Украины, Положения о порядке ведения ЕРДР, Инструкции об организации взаимодействия органов предварительного расследования с другими органами и подразделениями внутренних дел в предупреждении, выявлении и расследовании уголовных правонарушений, выделены источники информации об уголовных правонарушениях по фактам краж нефти и нефтепродуктов из магистральных трубопроводов.

Сформирован: типовой перечень документов и соответствующих данных, необходимых для принятия обоснованного решения о начале уголовного производства; рекомендации оперативным работникам по фиксации дополнительных фактических данных о противоправных действиях отдельных лиц и групп, которые свидетельствуют о наличии в их действиях признаков преступления; рекомендации по составлению протокола принятия заявления о совершенном или готовящемся уголовном правонарушении, с целью обеспечения отражения в нем полноты изложенных сведений о признаках кражи нефти или нефтепродуктов из магистральных трубопроводов, необходимых для обоснованного начала досудебного расследования.

Ключевые слова: кража, нефть, нефтепродукты, магистральный трубопровод, начало уголовного производства, источник информации об уголовном правонарушении.

Kovalenko V., Kudinov A. Features of the decision to initiate criminal proceedings on the fact of obtaining information about the theft of crude oil and petroleum products from trunk pipelines

Based on the synthesis and analysis of materials investigative practices, taking into account the provisions of the Code of Criminal Procedure, the Regulation on the procedure of URPI, instructions for the organization of interaction between the pretrial investigation organs and other bodies of internal affairs for the prevention, detection and investigation of criminal offenses, established that the sources of information criminal offense may be: 1) a written statement of a criminal offense, which is supplied (sent by mail, fax or directly transferred to the duty part) by the representatives of oil transportation enterprise for the discovery of tapping (tap) or damage of the air escape well; 2) the report of a criminal offense, which comes to the duty part of the internal affairs (by phone or in person) from officials of the company conveyor (usually employees of the security services), which found the sidebar (tap), damage of the air escape well or detained intruders «on hot» when establishing tie (removal device), direct theft of petroleum or petroleum products, as well as during their transportation; 3) direct detection of signs of criminal offenses shall be provided: a) employees of departments of the SSU, TFR Interior Ministry (MIA), etc. checking reports of crime that came from operational sources; b) in the course of the aforementioned entities operatively-search actions aimed at preventing theft in the area of oil and gas industry, in which found evidence of theft of oil or oil or

managed to detain criminals in the act; c) the investigator during the pre-trial investigation of a criminal offense in this category in case of a new (new) episode of criminal activity.

Depending on the selected source of information is formed: a standard list of documents and the relevant data needed to make an informed decision about the beginning of criminal proceedings; operative recommendations on fixing the additional evidence about the illegal actions of individuals and groups that indicate the presence of their actions evidence of a crime; drawing up recommendations for the adoption of a protocol statement committed or planned criminal offense, in order to ensure to keep it in the sake of completeness of information on the signs of theft of petroleum or petroleum products from trunk pipelines required for the start of pre-trial investigation substantiated.

Key words: theft, oil, oil products, transfer pipeline, air escape well, crime investigation, prejudicial inquiry.

УДК 343.98:343.95

І.О. Колінко

ПРИНЦИП КОНСПІРАЦІЇ У ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ВНУТРІШНЬОЇ БЕЗПЕКИ ПРИ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИНАМ У СФЕРІ СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті доведено необхідність та важливість використання принципу конспірації підрозділами внутрішньої безпеки в умовах протидії злочинності у сфері службової діяльності; визначено основні підходи щодо його реалізації на практиці. Надано комплексну характеристику злочинам у сфері службової діяльності. Розглянуто поняття та сутність принципу конспірації, визначено його роль у загальноправовій та спеціальній системах принципів оперативно-розшукової діяльності. Окреслено необхідність розроблення Правил конспірації діяльності оперативних підрозділів МВС України та висловлено відповідні пропозиції.

Ключові слова: загальноправові принципи оперативно-розшукової діяльності, злочини у сфері службової діяльності, конспірація, підрозділи внутрішньої безпеки, спеціальні принципи оперативно-розшукової діяльності.

Постановка проблеми. Питання ефективної протидії підрозділів внутрішньої безпеки (далі – ВБ) злочинам у сфері службової діяльності має важливе практичне та наукове значення в умовах розбудови України як правової держави, формування й розвитку правоохоронної системи як самостійного складного міжгалузевого утворення та організаційної основи суспільної безпеки. У дослідженні цього питання неможливо не звернути увагу на такий важливий елемент правоохоронної діяльності підрозділів ВБ як реалізація принципу конспірації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Детермінанти злочинності у сфері службової діяльності стали предметом досліджень багатьох сучасних учених. Кримінально-правовим проблемам кваліфікації посадових злочинів у сфері службової діяльності як матеріальної основи розроблення методики розслідування досліджуваних діянь присвячені праці О.І. Альоши-